

Sandnes kommune får kritikk av F

Fylkesmannen i Rogaland har nylig gjennomført tilsyn med kommunens arbeid med forurensningsforskriftens regler om lokal luftforurensning. I tilsynet fikk kommunen avvik for manglende rutiner.

BYSTYRET: – Med bakgrunn i dette opplyser rådmannen at det til høsten vil legges frem en sak om eventuell etablering av målestasjoner for luftkvalitet. Saken vil bli forelagt avdelingen for tekniske saker, formannskapet og bystyret, forteller Wirak. Det samme svarte ordføreren

på en interpellasjon Erlend Kristensen (MDG) leverte på sist bystyremøte. Da leverte MDG-politikeren et forslag til Stanley Wirak og bystyret om at kommunen burde vurdere å iverksette piggdekkavgift i Sandnes fra 1. oktober i likhet med Stavanger. – Det kom et forslag om at jeg

kunne trekke saken mot at rådmannen skal utrede og komme tilbake med en sak. Gjennom dette forslaget vil det trolig bli satt opp målestasjoner for å avdekke luftkvaliteten på strategiske steder i byen, sier Kristensen. Fylkesmannen i Rogaland har altså nylig gjennomført tilsyn

med kommunens arbeid med forurensningsforskriftens regler om lokal luftforurensning. I tilsynet fikk kommunen avvik for manglende rutiner når det gjelder informasjon til publikum vedrørende luftkvalitet. Dette ønsker både ordfører,

Professor om skattedebatten i Sandnes:

– Eiendomsskatten vil gi

En innsparing på 191,5 mill. på tjenester i Sandnes kommune og en advarsel fra rådmannen om nye 100 millioner i kutt, har satt fyr på debatten om eiendomsskatten. Men ifølge UiS-professor Rune Dahl Fitjar vil ikke skatten gi store utslag på kommuneøkonomien.

MAREN EGE TJOFLÅT
tekst og foto

BYSTYRET: – Vi ønsker å fremme et forslag om å innføre eiendomsskatt fra 1.1.2017, sa Odny Helen Turøy i Kristelig Folkeparti (KrF) under mandagens bystyremøte.

– Vi må bare gjennomføre de omstillingene som vi har påbegynt. Det vil snu, svarte Annelin Tangen i Arbeiderpartiet (Ap).

– Sandnesinnbyggerne betaler skatt. De tar sin del av kaka, la Kristoffer Birkedal (Frp) til.

– Venstre ønsker ikke å kutte i kvaliteten, men heller legge frem en sak om eiendomsskatt, sa Kjell Haavard Thrane Høie i Venstre (V).

Forslag om eiendomsskatt

Under flere av sakene i bystyret på mandag ble eiendomsskatt tatt opp som et svar på kuttene i blant annet skole og barnehage. KrF, Venstre og Miljøpartiet De Grønne (MDG) foreslo blant annet innføring av eiendomsskatt fra 1.1.2017, mens SV la frem et forslag om å utrede utviklingspotensialet ved innføring av eiendomsskatt med muligheten for å skjerme de mest sårbare. Begge forslagene ble nedstemt.

– En slik type skatt rammer alltid med de som har minst fra før, sa varaordfører, Pål Morten Borgli (Frp) på talerstolen.

Liten del av budsjettet

I 2014 fikk Stavanger kommune inn 160 millioner kroner på eiendomsskatten, med en skattesats på 2 av 7 i promille. Ifølge statsviter og professor ved Handelshøgskolen ved Universitetet i Stavanger (UiS), Rune Dahl Fitjar, kan man forvente at Sandnes kommune vil kunne få rundt halvparten av siddisbyens inntekt med samme sats. Dette er fordi Sandnes har i overkant av halvparten så mange innbyggere som Stavanger og noe lavere gjennomsnittlige eiendomsverdier.

– Dette utgjør en relativt liten del av kommunebudsjettet. Hadde Sandnes gått for en maks skattesats på 7 promille ville de kanskje vært i nærheten av hva som skal spares, sier professor Rune Dahl Fitjar.

Flere vurderinger

– *Ville eiendomsskatt lønnet seg i lengden?*

– Det er ikke sikkert. Det er mange vurderinger man må gjøre. Det ene er skattekonkurransen mellom kommuner, når det gjelder investeringer og innbyggere. Hvis Sandnes har en lavere skattesats enn nabokommunene, kan det gjøre at det blir mer attraktivt for folk å bosette seg i Sandnes, og da vil de kunne få større inntekter gjennom inntektsskatt, for eksempel.

– En annen side er at offentlige myndigheter gjerne bruker opp de pengene de har. At Sandnes kommune ikke har eiendomsskatt nå, skaper et handlingsrom til å innføre skatt om det blir sterkt behov. Hvis man allerede hadde eiendomsskatt og fikk mindre inntekter, ville man ikke hatt andre tiltak for å hente inn nye inntekter på kort sikt. Det skaper en fleksibilitet.

Påvirker lokaldemokratiet

Han tror spørsmålet om Sandnes etter hvert blir nødt til å innføre eiendomsskatt, kommer an på om inntektene fra inntektsskatt og om overføringer er tilstrekkelige til å sørge for grunnleggende tjenester.

– Jeg vil si det er veldig synd for lokaldemokratiet om kommuner er nødt til å innføre eiendomsskatt for å utføre lovpålagte oppgaver. Dette er et av de få områdene hvor lokalpolitikkerne i realiteten kan gjøre politiske valg som handler om skattenivå og nivået på offentlige tjenester, og dermed ett av få områder hvor det finnes en tradisjonell høyre-

og venstreskille i lokalpolitikken, sier Fitjar.

Må bruke mindre penger

Professoren synes heller ikke det er feil av politikerne å kutte i utgifter dersom man får mindre inntekter. Ifølge Dahl Fitjar ville man også gjort det som privatperson om inntektene var mindre enn forbruket.

– Man kan ikke forvente at tjenestenivået vi har i dag vil fortsette å stige ettersom inntektene blir mindre, sier professoren og fortsetter:

– I nedgangstider sier man gjerne at det offentlige bør bruke mer for å stimulere aktivitet i det private, men myndighetene har ikke vært flinke på å bruke mindre i oppgangstider. Det er et problemene vi ser nå.

Skattesmitte fra naboen

Ifølge professor ved Universitetet i Agder, Dag Ingvar Jacobsen, er den viktigste drivkraften for å innføre eiendomsskatt at kommunene ser at naboen også har begynt med det.

– Da blir det vanskeligere å la være å innføre eiendomsskatt, sier professor ved Universitetet i Agder, Dag Ingvar Jacobsen.

Han forteller også at det ikke betyr noe hvilke parti som styrer i kommunen om det blir eiendomsskatt eller ikke.

– Vanligvis ville Høyre og Frp holdt seg unna eiendomsskatt, men forskningen viser at kommunene som føler seg tvunget til å gjøre det, også innfører det, sier Jacobsen.

BYSTYRE: Det ble ved flere anledninger tatt opp eiendomsskatt i bystyremøte på mandag, men ordfører Stanley Wirak og Ap med varaordfører Pål Morten Borgli og Frp står fortsatt på nei.

